

תוספתא

מוהרא"ש נ"י תמיד מעורר את כל תלמידיו ללמוד איזה שיעור בתוספתא בכל יום, כי ידוע לנו מדברי חכמינו הקדושים את גודל מעלת לימוד תוספתא, שהוא חלק ממסורת תורה של בעל פה שניתנה למשה בסיני, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה כ"ב ס"א), כתיב (דברים ט') ויתן ה' אלי את שני לוחות האבנים כתובים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים וגו', כל ככל, דברים הדברים, מצוה המצוה, מקרא משנה הלכות תלמוד "תוספתות" אגדות, ואפי' מה שתלמיד ותיק עתיד לומר לפני רבו כלן נאמרו למשה בסיני, והוא אחד מן המדות המתייחסות אל התלמידי חכמים, וכמו שאמרו במדרש (אוצר המדרשים עשר גלויות), עשר מדות בתלמידי חכמים ואלו הן: הלומד מקרא ואינו לומד משנה, הלומד משנה ואינו לומד גמרא, הלומד גמרא ואינו לומד ברייתא, הלומד ברייתא ואינו לומד תוספתא, הלומד "תוספתא" ואינו לומד ספרא וכו', וכן אמרו (שיר השירים רבה פרשה א' ס"ז), כאהלי קדר, מה אהלי קדר אף על פי שנראין מבחויץ כעורים ושחורים וסמרטוטין, והם מבפנים אבנים טובות ומרגליות, כך תלמידי חכמים, אף על פי שנראין כעורים ושחורים בעולם הזה, אבל בפנים יש בהם תורה מקרא משנה מדרשות הלכות תלמוד "תוספתות" ואגדות, והוא ממעלת שלימות התלמיד חכם, ונקרא על זה איש שהכל בו, וכמו שאמרו (שם ס"א ס"א) אשכול הכופר, מהו אשכול? איש שהכל בו, מקרא משנה תלמוד "תוספתות" ואגדות, וכן הוא נמנה בין המעלות של רבי יוחנן בן זכאי (אבות דרבי נתן פרק י"ד), אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי, שלא הניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות "תוספתות" וכו' שלא למד, והוא אחד מיסודי שמחתו של אדם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ל' ס"ב) תודיעני אורח חיים שובע שמחות, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, תודיעני באיזה פילון מפולש לחיי העולם הבא וכו', שובע שמחות שבענו בחמשה שמחות, מקרא משנה תלמוד "תוספתא" ואגדות, והשמחה של לימוד תוספתא כל כך גדול עד שמצאנו כמה פעמים בדברי חכמינו הקדושים שבשעה שלמד התנא תוספתא חדש, שמח והאיר פניו באור גדול מאד, וכמובא (ירושלמי שבת נ"ד: ר') אבהו אזל לקיסרין ואתא מן תמן ואפוי נהירין, חמוניה תלמידייא סלקין ואמרין לר' יוחנן הדין ר' אבהו אשכח סימא, אמר לון למה, אמרין ליה דאנפוי נהירין, אמר לון דילמא אורייתא חדתא שמע, סלקון לגביה, אמרו ליה ומה אורייתא חדתא שמע מר, אמר לון "תוספתא" עתיקא אמרון, קרא עליו חכמת אדם וגו' (רבי אבהו הלך לקיסרין וחזר והיו פניו מאירין מאד, וראו התלמידים אותו ואמרו לרבי יוחנן, שרבי אבהו מצא מרגלית, ושאל אותם, איך אתם יודעים? ואמרו כי פניו מאירים מאד, ואמר רבי יוחנן אולי שמע איזה תורה חדשה, ועלו אצלו ושאלו אותו ואמר להם ששמע תוספתא חדש), וזה גם עיקר עשירותו וכבודו של אדם, כשזוכה ללמוד כל התורה ביחד עם התוספתא, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה ו' ס"ב) איש

אשר יתן לו האלהים, עושר זה בעל מקרא, ונכסים זה בעל משנה, וכבוד זה בעל "תוספתא", עיין שם, והוא מוזכר גם בפיוט "יציב פתגם" (להפמורת יום ב' דשבועות) "יודעי הלכתא ומתניתא" ו"תוספתא" ספרא וספרין, הרי מכל זה רואים איך שלימוד תוספתא הוא עיקר גדול בלימודי התורה.

וגם גם על פי סוד מצינו בתיקוני זוהר את עוצם מעלת לימוד תוספתא, שמרמוז על תוספת קדושה וטהרה, כמו הנשמה יתירה שניתוסף לכל אדם בשבת קודש, וכמובא בתיקוני זוהר (תיקון כ"א), בההוא זמנא אתקריאת איהי "תוספתא" מסטרא דיום שבת, כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים דאתקריאו נשמות יתירות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יי אלקינו כו', ואלין דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין "מתוספתא", דודאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא כד אתמר בה ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, עיין שם, וכן מפורש בתיקוני זוהר חדש (דף ק"ט) "תוספתא" איתקריאת מסטרא דצדיק, עיין שם, הרי אנחנו רואים מכל זה את מעלת לימוד "תוספתא" שהיא חלק ממסורת התורה הקדושה שניתנה למשה בסיני, וממשיך על האדם תוספות קדושה וטהרה, ואשרי מי זוכה ללמוד אותו בכל יום.

והנה בגשמיות אנחנו רואים שכל אחד עסוק בהשגת בית ודירה נאה כדי שיהיה לו מקום מרווח לו ולבני ביתו, והוא באמת אחד מהדברים שמרחיבים דעתו של אדם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוכה נ"ז) שלשה דברים מרחיבין דעתו של אדם וכו' דירה נאה וכו', אם כן על אחת כמה וכמה צריך האדם להיות עסוק בבניית בית ודירה נאה לעולם הבא, שהוא עולם קיים ועומד לנצח, והנה כשאדם זוכה ללמוד בכל יום תלמוד בבלי ירושלמי תוספתא הוא בונה לעצמו בית מפואר למעלה בעולם העליון, כי ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא הם ראשי תיבות ב"י"ת', וכשאדם זוכה ללמוד אותם בכל יום, ולעשות סיום עליהם פעם אחר פעם, הרי הוא בונה לעצמו בית ודירה נאה ומפוארת, שיהיה קיים לו לעד ולנצח נצחים.

והנה זה זמן זמנים שנים על גבי שנים שהתקינו ללמוד בכל יום דף היומי בבלי, וכן בשנים האחרונות התקינו ללמוד בכל יום דף היומי ירושלמי, ולכן כדי להשלים את הבי"ת בשלימות לזאת החליט מוהרא"ש נ"י לכבוד יום חג השבועות הקדוש שהוא יום קבלת התורה של שנת ה'תשנ"ח, להתחיל את מחזור הראשון של לימוד תוספתא יומי, וכן הדפים הסדר בתוך "לוח ברסלב" של כל שנה, כדי שכל אחד ואחד יזכה ללמוד פרק אחד בתוספתא בכל יום, וכך במשך זמן קצר יזכה לגמור את כל התוספתא, ויהיה לו שובע שמחות ועושר ואושר אמיתי בעולם הזה ובעולם הבא, אשרי מי שיזכה ללמוד

אותם בכל יום, ויזכה לבנות לעצמו ב'ית' נצחי שהוא ראשי תיבות ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא, ולא יכנס בבושה לעולם העליון, כי רואים בחוש שיש בני אדם שעוברים עליהם השבעים שנה בזה העולם, ומאומה אין בידם, וביתם ריקם מכל וכל, ויוצאים מן העולם ערומים רחמנא ליצלן, כי אף פעם במשך ימי חייהם עלי אדמות לא זכו לסיים על כל פנים פעם אחת ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא, ולכן אין להם ב'ית' נצחי להכנס בו, ועל בן אמר מוהרא"ש ג"י, "אליכם אישים אקרא, חוסו על ימי חייכם, ולמה לא תשימו לב כי ימי שנותינו הבל וריק, ותלמדו בכל יום בבלי ירושלמי תוספתא", וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה פרשה ו' ס' י"ג) הואיל והבל הם ימיו של אדם, וכצל הם, מה הנאה יש לו בחיים, ולכן החכם עיניו בראשו לומד בכל יום דף גמרא ב'בלי, דף גמרא י'רושלמי, ופרק אחד ת'וספתא, וכך במשך כמה וכמה שנים יבנה לעצמו ב'ית' נצחי להכנס בו, ויאיר עליו מלך עליון בהארה נוראה ונפלאה עד מאד, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא: